

ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“ ”

2025 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України “Про ринок електричної енергії” щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести до Закону України “Про ринок електричної енергії” (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27—28, ст. 312 із наступними змінами) такі зміни:

1) у частині першій статті 1:

пункт 36 після слова “технічних” доповнити словом “, економічних”, а після слів “на договірних засадах” — словами “чи шляхом оптимізації графіка споживання електричної енергії”;

пункт 63 після слова “Закону” доповнити словами “, а також заходи з управління попитом”;

2) у статті 5:

частину третю дополнити пунктом 10^3 такого змісту:

“ 10^3) затвердження порядку визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності;”;

у частині четвертій:

пункт 10 викласти в такій редакції:

“10) здійснення в межах своїх повноважень науково-технічної політики, розроблення і затвердження порядків, норм та правил в електроенергетичному комплексі;”;

доповнити частину пунктами 10^4 — 10^{10} такого змісту:

“ 10^4) координація організації протиаварійної роботи в електроенергетичній галузі;

10⁵) надання висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами планів розвитку операторів систем розподілу на наступні п'ять років;

10⁶) затвердження графіків проведення ремонту (поточного, середнього, капітального), модернізації (реконструкції), будівництва, технічного переоснащення основного обладнання електростанцій та внесення змін до них у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

10⁷) затвердження графіка накопичення вугілля на кінець кожного місяця для теплових електростанцій та теплоелектроцентралей у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

10⁸) затвердження ремонтної програми електричних мереж систем розподілу на відповідний рік у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

10⁹) розробка порядку нормування питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів під час виробництва електричної енергії у комбінований спосіб;

10¹⁰) визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;”;

3) у статті 9:

у частині четвертій:

у пункті 2:

абзац перший викласти в такій редакції:

“2) здійснення державного енергетичного нагляду за дотриманням учасниками ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів), у тому числі на військових об’єктах, об’єктах оборонного значення та об’єктах оборонної галузі, вимог, правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а саме за:”;

в абзаці четвертому слово “споживачів” замінити словами “особливої групи споживачів”, а слова “першої категорії і особливої групи першої категорії з надійності електропостачання” виключити;

абзац шостий викласти в такій редакції:

“дотриманням встановленого нормативно-правовими актами з питань електроенергетики порядку застосування оператором системи передачі, оператором системи розподілу, оператором малої системи розподілу заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження (графіків обмеження електричної потужності, графіків обмеження електричної енергії, графіків

погодинного відключення електроенергії) та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;”;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

“забезпеченням надійної роботи електричних станцій, систем передачі та розподілу електричної енергії;”;

пункти 3 і 4 викласти в такій редакції:

“3) участь у роботі комісій з розслідування причин і наслідків технологічних порушень у роботі електроустановок особливої групи споживачів, на об’єктах електроенергетики і в ОЕС України;

4) надання центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, пропозицій щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами планів розвитку операторів систем розподілу, а також результатів перевірок здійснення учасниками ринку реконструкції та модернізації енергетичного обладнання електричних станцій;”;

доповнити частину пунктами 4² і 4³ такого змісту:

“4²) участь у роботі комісій учасників ринку щодо оцінки стану готовності до роботи в осінньо-зимовий (опалювальний) період, проходження льодоходу, весняної повені та в умовах надзвичайних ситуацій;

4³) проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;”;

пункт 4 частини п’ятої викласти в такій редакції:

“4) застосовувати відповідно до закону штрафні санкції до учасників ринку за порушення вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання, створення перешкод у здійсненні державного енергетичного нагляду, а також за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно-правовими актами;”;

4) у статті 16:

у частині першій:

пункт 6 після слова “заходів” доповнити словами “та забезпечення моніторингу їх виконання”;

доповнити статтю після частини четвертої новою частиною п’ятою такого змісту:

“5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, для виконання завдань з безпеки постачання електричної енергії забезпечує нормативно-правове регулювання з питань:

проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії;

складення і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;

організації проведення вимірювання електричного навантаження в режимний день;

порядку підготовки та оцінки готовності об’єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період;

організації спеціальної підготовки і навчання з питань технічної експлуатації об’єктів електроенергетики;

організації статистичної звітності в частині технічного стану та організації експлуатації ОЕС України;

організації розслідування і обліку технологічних порушень на об’єктах електроенергетики і в ОЕС України та надання обов’язкових до виконання висновків за результатами розслідування технологічного порушення;

технічної експлуатації станцій та мереж, енергетичного обладнання, випробування та ремонту електроустановок і мереж.”.

У зв’язку з цим частини п’яту — восьму вважати відповідно частинами шостою — дев’ятою;

5) у статті 29:

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

“1. Якщо для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву наявних генеруючих потужностей, у тому числі тих, що отримали право на будівництво, та виконання заходів з управління попитом недостатньо для забезпечення безпеки постачання електричної енергії, застосовуються конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та на виконання заходів з управління попитом, які включають, зокрема, заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності, продовження строку експлуатації енергоблоків атомних електростанцій та заходи з управління попитом.”;

- у частині третій слово “конкурсів” замінити словом “конкурсу”;
- частину п'яту після слова “переможця” доповнити словом “(переможців)”;
- пункт 3 частини сьомої після слова “переможця” доповнити словом “(переможців)”;
- 6) частину четверту статті 30 доповнити пунктами 15—17 такого змісту:
- “15) дотримуватися графіків виконання ремонту (поточного, середнього, капітального, модернізації (реконструкції), будівництва, технічного переоснащення) основного обладнання електростанцій, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;
- 16) дотримуватися графіка накопичення вугілля на кінець кожного місяця, затверженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;
- 17) забезпечувати безперешкодний доступ центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, до енергетичних об'єктів для здійснення заходів державного нагляду (контролю).”;
- 7) частину третю статті 33 доповнити пунктом 20 такого змісту:
- “20) надавати центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію, необхідну для здійснення ними встановлених законом функцій та повноважень, у тому числі щодо:
- технологічних порушень на об'єктах електричних мереж, які перебувають в експлуатації;
- оцінки технічного стану електроустановок для передачі електричної енергії;
- обсягів капітального ремонту підстанційного обладнання електричних мереж об'єктів системи передачі;
- обсягів технічного обслуговування ліній електропередавання оператора системи передачі.”;
- 8) у частині третій статті 46:
- пункт 10 викласти в такій редакції:

“10) надавати Регулятору, центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію, необхідну для здійснення ними функцій і повноважень, встановлених законом.

Зокрема, надавати за формулою та у строки, визначені формами статистичної звітності, та/або на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію про:

оцінку технічного стану об’єктів розподільних електричних мереж;

технологічні порушення на об’єктах електричних мереж, які перебувають в експлуатації;

обсяги капітального ремонту об’єктів розподільних електричних мереж, які перебувають в експлуатації;

обсяги технічного обслуговування об’єктів розподільних електричних мереж, які перебувають в експлуатації;

виконання обсягів інвестиційних програм з нового будівництва, реконструкції та повну заміну електричних мереж та обладнання;

наявність пошкоджених кабельних ліній електропередачі;

наявність діючих електроустановок та мереж, які не мають власника;

забезпечення нормативного рівня надійності електропостачання споживачів;”;

доповнити частину пунктом 17 такого змісту:

“17) дотримуватися ремонтної програми електричних мереж систем розподілу на відповідний рік, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.”;

9) частину першу статті 50 доповнити абзацом такого змісту:

“Оператори систем розподілу до подачі на затвердження Регулятору направляють плани розвитку систем розподілу на розгляд центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, для отримання висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу.”;

10) у статті 77:

у частині другій:

доповнити частину пунктами 3¹ і 3² такого змісту:

“3¹) порушення Правил про безпеку постачання електричної енергії;”

“3²) порушення заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;”;

пункт 6 викласти в такій редакції:

“6) пошкодження приладів обліку, використання приладів обліку електричної енергії, які не пройшли оцінку відповідності та/або повірку;”;

у частині четвертій:

у пункті 4:

в абзаці першому цифри і слово “100 тисяч” замінити цифрою і словом “1 мільйона”;

абзаци перший — третій пункту 6 виключити;

доповнити статтю після частини сьомої новою частиною восьмою такого змісту:

“8. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, у разі виявлення правопорушень на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, не віднесені до особливої групи споживачів) у таких розмірах:

1) у разі невиконання (несвоєчасного виконання) приписів — від 1 до 100 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян;

2) за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно-правовими актами з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а також за неподання копій документів з питань організації експлуатації та оперативно-технологічного управління — від 1 до 50 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян;

3) за створення перешкод у здійсненні державного енергетичного нагляду (контролю) (незаконна або безпідставна відмова у допуску до здійснення заходів державного нагляду (контролю) та/або незаконна або безпідставна вимога про припинення здійснення заходів державного нагляду (контролю), та/або непризначення уповноваженої особи суб’єкта господарювання на час проведення заходів державного нагляду (контролю), та/або відсутність такої особи або керівника юридичної особи або фізичної особи — підприємця за місцезнаходженням суб’єкта господарювання протягом першого дня заходу державного нагляду (контролю), що призвело до недопуску, або невиконання суб’єктом господарювання вимог посадових осіб, що перешкоджають проведенню заходів державного нагляду

(контролю) під час здійснення таких заходів), — від 1 до 50 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Штрафні санкції застосовуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, шляхом прийняття відповідного рішення, яке оформляється у вигляді постанови.

Штраф може бути накладено протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше ніж протягом одного року з дня його вчинення.”.

У зв’язку з цим частини восьму і дев’яту вважати відповідно частинами дев’ятою і десятою.

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом або прийняття нових нормативно-правових актів міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади.

**Голова
Верховної Ради України**